

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113231555
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1113231555.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej navrhovateľky - oprávnenej: F.. V. L., Z.. XX. L. XXXX, B. B. XXX, právne zastúpenej: 1/ JUDr. Marián Lipa, advokát so sídlom Štefánikova 18, Humenné, a 2/ JUDr. Michal Treščák ml., advokát so sídlom Thurzova 6, Košice, proti odporcovi - povinnému: F.. J. L., Z.. XX. F.P. XXXX, B. U. XX, B., právne zastúpenému: Mgr. Alexandra Rapiová, advokátka so sídlom Dobrovičova 6, Bratislava, o návrhu oprávnenej na určenie výživného a o návrhu povinného na zrušenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní oprávnenej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 27. januára 2022, č. k. 20C/69/2013-270, takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke zročné výživné v celkovej výške 3.055 eur, a to v pravidelných mesačných splátkach po 120 eur, splatných vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia č o i len jednej splátky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 27. januára 2022, č. k. 20C/69/2013-270, súd prvej inštancie zamietol návrh oprávnenej navrhovateľky na priznanie zročného výživného, zrušil dňom 7. júna 2016 vyživovaciu povinnosť povinného voči oprávnenej a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal ustálené, že oprávnená začala študovať na vysokej škole dennú formu štúdia. K rozpadu rodiny došlo keď mala oprávnená 2 roky a odvtedy sa vzťahy medzi rodičmi narušili. S otcom sa nestretáva. Matka oprávnenej dostala v predchádzajúcej práci výpoveď a v súčasnosti pracuje v pivovare Š.. V súčasnosti sa jej vzťahy s mamou narušili a od októbra 2013 s mamou nežije. Žije s priateľom v spoločnej domácnosti. Zo začiatku prispievala na spoločné bývanie, teraz na to nemá peniaze a preto bude musieť byť nechať. Odkedy sa od mamy odsťahovala, prispieva jej 100 € mesačne, k tomu prídavky na dieťa, prispieva na výdavky so školou podľa potreby. Keď potrebuje peniaze pýta si ich od mamy, jej príspevok mesačne sa pohybuje 100-150, niekedy aj 200 €, iba keď nemá, tak jej nedá. Okrem výdavkov na školu má oprávnená výdavky na stravu, každé 2 týždne robí nákup potravín v Kauflande asi za 50 €, drogéria ju stojí týždenne asi 10 €. Telefón jej platí priateľ, 25-30 €, internet si platí sama, lebo ho potrebuje k škole vo výške 12-13 €. Nemá možnosť brigády, nakoľko má školu každý deň, v piatok má pravidelne 7 hodín praxe v domove sociálnych služieb. V prvom semestri mala 15 predmetov, v druhom 13. V prvom semestri ju stáli knihy 32 €, v druhom 52 €. Má aj psychické problémy, kúpila si psa, aj ten stojí nejaké peniaze. Lieky neberie, avšak chodí k psychológovi, návštevy

sú bezplatné. S matkou sa stretáva, aj keď stretnutia nie sú pravidelné. Predtým než podala návrh otca neoslovila, nakoľko on podal na ňu žalobu. Nestretáva sa s ním od malička, nakoľko od nich odišiel. Keď mala 6-10 rokov, boli náznaky, že sa s ňou chcel stretávať, ona však na ne chodila s plačom, potom stretnutia skončili, aj preto, že chodil opitý. V spoločnej domácnosti s priateľom žije od októbra 2013, vzťah trvá asi rok. Prospechové ani sociálne štipendium nepoberá. Povinný vo svojej výpovedi uviedol, že keď mala oprávnená medzi 6-10 rokov, stretávali sa, ako učiteľ ju brával so sebou do škôl v prírode, na lyžiarske výcviky, nikdy spolu zle nevychádzali, stretávali sa V. X. T. V. B.. K zmene ich vzťahov došlo až neskôr. Oprávnená nevychádza so svojimi rodičmi preto, lebo nie sú stotožnení s jej životom a priateľom, preto sa narušil aj jej vzťah s matkou. Povinný jej platil výživné 100 € aj keď neštudovala. Keď sa dozvedel, že neštuduje, podal návrh na zrušenie výživného. Podľa jeho názoru je plnoletá, môže študovať aj pracovať. Vo vzťahu k dobrým mravom uviedol, že keď oprávnená prišla na súd v Prešove, ani ho nepozdravila. Keď začala študovať, podala tento návrh. S návrhom povinný nesúhlasí. V súčasnosti má vyživovaciu povinnosť na dieťa, ktoré má 13 rokov, platí výživné 100 €. Jeho mesačné výdavky sú nájomné 170 €, výživné na dieťa 100 €, telefón 18 €, strava 250-300 € mesačne. V súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s partnerkou aj s jej 17-ročným synom. Okrem príjmu od zamestnávateľa nemá možnosť si privyrábať, nakoľko má pracovnú dobu 8,50 h, každý deň do 15,30 h. Náklady na domácnosť platí sám a jeho priateľka prispieva na stravu, na jej syna dostáva výživné 50 €. Z výsluchu matky oprávnenej Q. O. zistil, že je zamestnaná v pivovare Š., na pozícii špecialista logistických operácií. Jej mesačný príjem je cca 600 € v čistom. Inú zárobkovú činnosť nemá. Byva v 2 izbovom byte v osobnom vlastníctve, kde je spolumahateľkou spolu s manželom v podiele 1/2. Má motorové vozidlo značky X., ktoré je 12 ročné. Úspory na účtoch nemá. Jej manžel je čiastočný invalidný dôchodca, preto má aj zvýšené výdavky na lieky a to vo výške cca 30 € mesačne. Na výživu svojej dcéry V. prispieva sumou 150 € každý mesiac a to pravidelne. Okrem toho jej finančne vypomáha ako sa dá, kúpi jej topánky, oblečenie. S manželom má 13 ročného syna L.. Navštevuje základnú školu, toho času 8. ročník. Výdavky na jej syna predstavujú: výdavky súvisiace so školou vo výške cca 150 €, strava v škole vo výške 20 €. Syn navštevuje stolnotenisový oddiel, kde zaplatila členské vo výške 40 €. Okrem toho výdavky na stravu pre celú rodinu predstavujú sumu cca 250-300 €, kupuje tiež ošatenie pre syna. Náklady na nájomné s inkasom predstavujú sumu vo výške 250 € mesačne, internet 20 € mesačne, káblová televízia 10 € mesačne, mobilné telefóny vo výške cca 50 € mesačne, benzín cca 150 € mesačne (dochádza do zamestnania cca 13 km denne), oblečenie kupuje podľa potreby cca 40 € mesačne. Z výsluchu svedkyne I. B. zistil, že s povinným má spolu dieťa. Povinný sa o mladšiu dcéru nezaujíma, nestará sa o ňu, platí len výživné 99,58 €. Naposledy mladšiu dcéru videl, keď mala 4 roky. Povinný si plní vyživovaciu povinnosť od 10. roku pravidelne, predtým však mal nedoplatok 7 mesiacov, avšak posledné obdobie plní. Povinný sa k výsluchu svedkyne vyjadril, že jej výpoveď nie je pravdivá. Žili spolu v jednej domácnosti, neplatila nájom, musel si zobrať úver 100 tisíc Sk, uhradil ich a ona ho následne vyhodila z domu. Zostal bez strechy aj bez dcéry. Bol trestaný, nakoľko sa domáhal týchto peňazí. Musel si nájsť inú prácu, aby zaplatil dlh. S dcérou sa chcel stretávať, ale nebolo mu umožnené. Svedkyňa D.. F. O., bývala kolegyňa povinného, vo výpovedi uviedla, že s oprávnenou prišla do styku tak, že ju povinný brával do školy v prírode so školou, na lyžiarske výcviky. Počas akcií bývali na jednej izbe, bývala spolu s deťmi zo školy. Vzťahy medzi nimi boli dobré, hrávali sa spolu. Na akcie spolu s otcom nechodila nasilu, podľa nej sa otec a dcéra mali radi. Jej poznatky o vzťahu medzi oprávnenou a povinným sú z obdobia, keď mala oprávnená max. 10 rokov. O ich súčasnom vzťahu nevie. Z výsluchu svedkyne M. L., manželky povinného, zistil, že žijú v spoločnej domácnosti od roku 2009. Oprávnenú pozná od narodenia, bola prítomná aj na pár stretnutiach oprávnenej s otcom. Oprávnená mala s otcom do určitého času dobrý vzťah. Problémy medzi otcom a dcérou nastali, keď začala mať tento vzťah, začala odmietať otca, raz mu poslala sms správu, aby jej poslal peniaze. Vzťah sa narušil, keď povinný zrušil výživné. Potom im volala, nadávala do telefónu, bola arogantná a arogantne sa správala aj na súde v Prešove. Jej mesačný príjem je 450 € v hrubom, pracuje ako garderobiér, čistý mesačný príjem s odmenou, ktorá je 80 €, má 420 €. Mesačné výdavky domácnosti sú: 200 € byt, 25 € elektrina, 50 € telefón, 300-400 € strava. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj jej syn, ktorý má 19 rokov, výživné má na neho 50 €.

3. Prvoinštančný súd následne poukázal na to, že v poradí prvým rozsudkom zo dňa 15. decembra 2015, č. k. 20C/69/2013-162, uložil povinnému povinnosť platiť oprávnenej výživné v sume 130 € mesačne s účinnosťou od 19. septembra 2013, ktorú sumu mu uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám oprávnenej. Vo zvyšku návrh oprávnenej zamietol, zročné výživné za obdobie od 19. septembra 2013 do 15. decembra 2015 v sume 3.561,60 € povolil povinnému splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 20 € mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, a

o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Proti tomuto rozsudku podal do vyhovujúceho výroku vo veci samej odvolanie povinný, domáhajúc sa jeho zmeny a priznania výživného oprávnenej až od právoplatnosti rozsudku, dôvodiac tým, že oprávnená sa uloženia povinnosti platiť jej výživné návrhom domáhala až počnúc právoplatnosťou rozhodnutia súdu a pokiaľ mu za tohto stavu okresný súd vyživovaciu povinnosť určil už odo dňa 19. septembra 2013, teda od podania návrhu, rozhodol o priznaní výživného na plnoleté dieťa nad rámec návrhu v rozpore s § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Zároveň však povinný v priebehu odvolacieho konania doručil okresnému súdu podanie zo dňa 11. januára 2017, ktorým oznámil, že v decembri 2016 získal vedomosť o tom, že oprávnená ukončila štúdium a od septembra 2016 začala pracovať vo Fakultnej nemocnici Hradec Králové v Českej republike. Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu povinného žiadala napadnutý rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť, nakoľko z jej strany došlo iba k chybe v písaní pri formulácii petitu návrhu, čo vyplýva aj z toho, že na pojednávaní žiadala výživné priznať už od podania návrhu. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd uznesením zo dňa 28. decembra 2017, č. k. 8Co/246/2016-187, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd poukázal na to, že z písomne podaného návrhu (č. I. 1, 2 spisu) vyplýva, že oprávnená sa návrhom domáhala, aby súd uložil povinnému povinnosť prispievať na jej výživu sumou 250 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Oprávnená teda v návrhu celkom jednoznačne žiadala povinnému uložiť vyživovaciu povinnosť až počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pričom ani v ďalšom priebehu konania do vyhlásenia rozsudku svoj návrh nezmenila. V tomto smere tvrdenia oprávnenej v jej vyjadrení k odvolaniu povinného, že na pojednávaní už žiadala priznať výživné od podania návrhu, nezodpovedajú skutočnosti, nakoľko žiadny takýto ústny prednes nie je zachytený v zápisnici o pojednávaní, avšak ani písomné podanie, ktoré by (hoci len podľa obsahu) bolo možné považovať za zmenu alebo opravu návrhu sa v súdnom spise nenachádza. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že daný stav, keď dôsledkom priznania výživného na plnoleté dieťa nad rámec návrhu je nepochybne porušenie práva na spravodlivý proces, nemožno napraviť v odvolacom konaní. Súčasne uviedol, že okresný súd vec opätovne prejedná, dôsledne vychádzajúc zo zásady viazanosti návrhom a opätovne vo veci rozhodne. Odvolací súd dal do pozornosti okresného súdu potrebu zaoberať sa tiež skutočnosťami tvrdenými povinným v jeho podaní zo dňa 11.01.2017, že oprávnená už ukončila štúdium a zamestnala sa v Českej republike. Po zrušení rozsudku odvolacím súdom v rámci opätovného prejednania veci mal z exportu pohybov na účte povinného z 9. marca 2020 preukázané, že povinný vykonal deväť platieb po 130 € s poznámkou "VÝŽIVNÉ". Na výzvu súdu X. R. V. X. zaslala súdu potvrdenie z 18. novembra 2021, č. k. 24803/2021, z ktorého je preukázané, že oprávnená ako dcéra povinného bola študentkou menovanej univerzity od 1. septembra 2013 do 6. júna 2016, pričom absolvovala bakalárske štúdium v dennej forme štúdia. Následne magisterské štúdium už absolvovala v externej forme štúdia od 1. septembra 2017 do 5. júna 2020, kedy vykonal štátnu skúšku a štúdium ukončila. Oprávnená podaním doručeným súdu dňa 20. januára 2022 z opatrnosti upravila a spresnila žalobu a žiadala priznať výživné počnúc dňom podania žaloby od 19. septembra 2013 do 6. júna 2016, kedy skončila vysokoškolské vzdelanie a nadobudla schopnosť sama sa živiť. Pri výpočte vychádzala zo sumy 130 € mesačne, čo predstavuje celkovú výšku za cca. 32 a polovicu mesiacov sumu 4.225 € ($32,5 \times 130$ €). Po odpočítaní povinným zaplateného výživného za obdobie od marca do novembra 2016 vo výške 1.170 € (9×130 €) predstavuje nárok oprávnenej sumu 3.055 € (4.225 € - 1.170 €). Poukázala na to, že povinný sám navrhoval a akceptoval výživné vo výške 100 € mesačne, teda uznával svoju vyživovaciu povinnosť a napokon aj z obdobia od 1. marca 2016 do 30. novembra 2016 platil výživné oprávnenej vo výške 130 €. Žiadala preto, aby súd povinného zaviazal zaplatiť oprávnenej výživné za obdobie od 19. septembra 2013 do 6. júna 2016 sumu 3.055 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V nadväznosti na to súd prvej inštancie podľa § 28 ods. 1 C.m.p. pripustil na pojednávaní konanom dňa 27. januára 2022 zmenu návrhu tak, že povinný je povinný zaplatiť oprávnenej zročné výživné v sume 3.055 € a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

4. Ustálený skutkový stav veci po právnej stránke posúdil podľa § 155 a § 395 C.m.p. a podľa § 62 ods. 1 a 5, § 75 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine, a dospel k záveru, že návrhu povinného na zrušenie vyživovacej povinnosti je potrebné vyhovieť, avšak návrh oprávnenej na určenie výživného je nevyhnutné zamietnuť. Poukázal na to, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje spolu s vyživovacou povinnosťou medzi manželmi dva základné piliere celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti - deťom. Povinnými subjektami sú rodičia dieťaťa - t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo

sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod. Len samotná skutočnosť, že dieťa je schopné nejakej zárobkovej činnosti nestačí, aby došlo k zániku vyživovacej povinnosti. Uprednostňuje sa záujem oprávneného, preto v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Určenie výšky výživného je individuálne a na stanovenie výšky výživného majú vplyv určité faktory. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti (subjektívne a objektívne podmienky), majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a výška príspevku ostatných povinných k tomuto oprávnenému. Na strane dieťaťa treba prihliadať na jeho oprávnené potreby s ohľadom na jeho vek, zdravotný stav, záujmy, prípravu na budúce povolanie, ďalej tiež na výšku výživného, ktoré poskytujú iné povinné osoby (napr. druhý rodič), na ich schopnosti a možnosti, príp. majetkové pomery a počet vyživovacích povinností. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, časový priestor, prax, skúsenosti v odbore a pod.). Možnosti rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti (dopyt na trhu práce, a pod.). Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča teda nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané, okrem iného, jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady, potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady, súvisiace s plnením školských povinností, primerané náklady na mobilný telefón a pod. Položky, ktoré sa pravidelne mesačne opakujú (strava, mobilný telefón, električenka), ale aj tie, ktoré sa opakujú prevažnú väčšinu mesiacov v roku možno zohľadniť v konkrétnej výške za mesiac. Nepravidelné platby sa rozpočítavajú na jednotlivé mesiace. Cieľom platnej právnej úpravy obsiahnutej v § 62 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Podstatné pre určenie výživného je zistenie možností s schopnosťami povinného rodiča a špecifikácia potrieb dieťaťa. V prípade návrhov týkajúcich sa vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu je uvedené modifikované požiadavkou, že súd o takomto výživnom koná v zmysle § 155 C.m.p. len na návrh plnoletého dieťaťa, v tomto prípade na návrh oprávnenej. Túto úpravu je na dané konanie potrebné použiť s poukazom na § 395 ods. 1 a 2 C.m.p., pretože predmetné konanie bolo začaté pred 1. júlom 2016, t. j. pred nadobudnutím účinnosti C.m.p.. V zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. pritom platí, že výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výnimku tvorí situácia, ak ide o maloleté dieťa, pretože v takom prípade výživné možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V skratke, oprávnenej mohol priznať požadované výživné len od podania návrhu. Ako už konštatoval Krajský súd v Bratislave v uznesení zo dňa 28. decembra 2017, č. k. 8Co/246/2016-187, v danom prípade sa oprávnená v podanom návrhu domáhala, aby jej výživné bolo priznané počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Uvedené vníma v kontexte § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. tak, že súd síce môže priznať plnoletému dieťaťu výživné len od podania návrhu na súd, ale nie je povinnosťou dieťaťa výživné žiadať od podania návrhu na súd, ide len o jeho právo. V danom prípade oprávnená požadovala výživné priznať v návrhu až počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Ak by plnoleté dieťa požadovalo priznať výživné napríklad za jediný deň, ktorý by predchádzal podaniu návrhu na súd, takéto výživné by mohol priznať len za obdobie od podania návrhu na súd. Inak povedané, možnosť súdu priznať výživné plnoletému dieťaťu sa podľa tohto ustanovenia odvíja od toho, či plnoleté dieťa podalo na súd návrh, v ktorom výživné požaduje priznať a ak áno, môže ho priznať najskôr odo dňa podania tohto návrhu na súd. Ako

už uviedol, je právom navrhovateľa, či bude toto výživné žiadať od podania návrhu na súd (najskorší možný okamih) alebo od iného okamihu ako to bolo v danom prípade, že oprávnená požadovala priznať výživné až počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. V zmysle ust. § 155 C.m.p. je takýmto návrhom viazaný a nemôže ho prekročiť a v intenciách uvedeného bol viazaný právnym názorom z uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. decembra 2017, č. k. 8Co/246/2016-187. V danom prípade, po vrátení veci z odvolacieho súdu, oprávnená zmenila návrh a požadovala priznať výživné počnúc dňom podania žaloby od 19. septembra 2013 do 6. júna 2016, pričom toto už zročné výživné vyčíslila na sumu 3.055 €. Súd by však, v súlade s § 77 ods. 1 druhá veta zákona č. 36/2005 Z. z., mohol priznať oprávnenej nárok na výživné len od podania návrhu, čím za daných okolností treba rozumieť pod dňom podania návrhu deň podania zmeneného návrhu, ktorý doručila oprávnená súdu dňa 20. januára 2022. Podľa jeho názoru v prípade zmeny návrhu nie je možné obísť zmysel a účel sledovaný ustanovením § 77 ods. 1 druhá veta zákona č. 36/2005 Z. z. a dodatočne spätne požadovať priznanie výživného aj pred dňom, kedy bol súdu doručený zmenený návrh. Poukázal tiež na to, že z vykonaného dokazovania, konkrétne z potvrdenia PreŠ. R. V. X. z 18. novembra 2021, č. k. 24803/2021, vyplynulo, že oprávnená ako dcéra povinného bola študentkou tejto univerzity od 1. septembra 2013 do 6. júna 2016, pričom absolvovala bakalárske štúdium v dennej forme štúdia. Následne magisterské štúdium už absolvovala v externej forme štúdia od 1. septembra 2017 do 5. júna 2020, kedy vykonala štátnu skúšku a štúdium ukončila. Takto zistené skutočnosti posúdil podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Je teda zrejmé, že oprávnená sa nepripravovala na budúce povolenia od momentu, kedy ukončila denné bakalárske štúdium, pretože od tohto momentu je možné predpokladať, že je schopná sama sa živiť a uplatniť sa na pracovnom trhu, pričom bolo preukázané, že k tomuto aj došlo, nakoľko sa oprávnená zamestnala vo Fakultnej nemocnici v Hradci Králové v Českej republike a následné štúdium bolo vykonávané v externej forme. Z okolností, že vyživovacia povinnosť povinného voči oprávnenej zanikla počnúc dňom 7. jún 2016 a z toho, že oprávnená požadovala priznať výživné počnúc podaním návrhu, čím treba rozumieť podanie zmeneného návrhu na súd (t. j. možno výživné priznať až od 20. januára 2022), vyplýva, že vyživovacia povinnosť oprávneného voči povinnej zanikla skôr (uplynutím 6. júna 2016) než došlo k doručeniu zmeneného návrhu súdu (20. januára 2022), počnúc ktorým by bolo možné oprávnenej priznať s poukazom na § 77 ods. 1 druhá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Za týchto okolností musel návrh zamietnuť a požadované výživné oprávnenej určiť nemohol. Nie je možné určiť povinnému platiť výživné na obdobie od 20. januára 2022, kedy už vyživovaciu povinnosť povinný nemal, lebo mu zanikla už dňa 6. jún 2016. Z týchto dôvodov zároveň dospel k záveru, že je dôvodné vyhovieť návrhu povinného, ktorý sa domáhal určenia, že jeho vyživovacia povinnosť k oprávnenej zanikla a na tomto návrhu zotrval na pojednávaniach dňa 19. novembra 2019 a 27. januára 2022, pričom táto zanikla od 7. júna 2016, t. j. počnúc dňom, ktorý nasledoval ukončeniu denného bakalárskeho štúdia oprávnenej. Uviedol to vo výroku tohto rozsudku pre zvýšenie právnej istoty účastníkov konania, aj keď samotná vyživovacia povinnosť nebola určená súdom. Vzhľadom na uvedené sa javilo ako nadbytočné a bolo by v rozpore so zásadou hospodárnosti zaoberať sa výhradou povinného, že určenie výživného je v rozpore s dobrými mravmi a nemožno ho priznať v zmysle § 75 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. Súd sa preto touto námietkou povinného nezaoberal. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 C.m.p.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote do zamietajúceho výroku vo veci samej odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a priznať jej zročné výživné v sume 3.055 eur. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a napádaný rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa všetky náležitosti uvedené v ust. § 220 C.s.p. Poukázala na to, že podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine výživné na plnoleté dieťa možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, nie spätne. Podľa právnej úpravy obsiahnutej v § 24 C.m.p. je konanie začaté dňom, kedy súdu došiel návrh na jeho začatie alebo kedy bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu. V prípade podania návrhu sa za deň začatia konania jednoznačne považuje až deň, keď bol návrh súdu doručený. V danej veci bol návrh na určenie výživného doručený súdu dňa 19.09.2013. V prípade konaní začínajúcich sa len na návrh uvedené znamená, že ak navrhovateľ tvrdí, že podmienky na určenie vyživovacej povinnosti existovali už pred doručením návrhu na súd, tieto podmienky sa posudzujú ku dňu začatia konania. Znenie "len odo dňa začatia konania" znamená, že výživné nemožno priznať od skoršieho dátumu, nie je však vylúčené priznať ho od neskoršieho termínu, ako je deň začatia konania. Pokiaľ by navrhovateľ žiadal výživné od neskoršieho termínu, ako je deň začatia konania, súd bude skúmať, či podmienky na priznanie výživného už boli splnené v čase rozhodovania súdu, inak žalobu ako predčasne podanú

zamietne. Ak súd zistí, že podmienky na priznanie výživného sú splnené k neskoršiemu časovému okamihu, než bol navrhovaný, výživné prizná od tohto neskoršieho termínu a vo zvyšku návrh zamietne (rovnako v prípade, ak navrhovateľ žiadal výživné aj za čas pred začatím konania), keďže súd sa musí vysporiadať s celým predmetom konania, ktorým je viazaný. V posudzovanej veci písomným podaním zo dňa 17.01.2022 doručila súdu návrh na úpravu žalobného petitu, ktorým odstránila zrejmu nepresnosť svojho návrhu, a to tak, že ním žiadala priznať výživné odo dňa podania návrhu t.j. od 19.9.2013 do 06.06.2016 (v celkovej sume 3.055 eur). Súd predmetný návrh správne vyhodnotil ako návrh na zmenu pôvodného návrhu a uznesením ho na pojednávaní pripustil. Zmena návrhu sa v danom prípade týkala obdobia, za ktoré malo byť poskytované (z obdobia od právoplatnosti rozsudku do budúca na obdobie od 19.9.2013 do 06.06.2016). Navrhovaná zmena obdobia, za ktoré požadovala výživné teda naďalej spadalo do obdobia po začatí samotného konania. Ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine zreteľne konštatuje, že výživné na plnoleté dieťa možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Keďže súdom pripustená zmena návrhu sa týkala obdobia po začatí súdneho konania, súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď jej návrh na určenie výživného zamietol, t.j. nepriznal výživné za obdobie, ktoré predchádzalo podaniu samotného návrhu na takúto zmenu. Samotný návrh na určenie výživného bol podaný už 19.09.2013. Jedine tento dátum bol podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine smerodajný pre začiatok priznania výživného. V danom prípade sa konanie o určenie vyživovacej povinnosti na plnoletú osobu nezačalo až zmenou návrhu, ako to nesprávne uvádza súd prvej inštancie, ale podaním samotného návrhu na začatie konania. Zmena sa v danom prípade následne týkala už iba obdobia, za ktoré bolo požadované pričom toto obdobie nepredchádzalo obdobiu pred začatím samotného konania. Poukázala na to, že k rovnakému právnomu názoru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cdo/72/2020, kedy rozhodoval o podanom dovolaní, pričom za právnu otázku, ktorá nebola v doterajšej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená považoval otázku, či v prípadoch určenia výživného na plnoletých, môže súd zvýšiť výživné na základe zmenového návrhu uskutočneného v priebehu súdneho konania aj spätne pred pripustením tejto zmeny. Podstatou právnej otázky, ktorú vymedzil dovolateľ bolo posúdenie, či v konaní o určenie výživného na plnoletú osobu mohol odvolací súd priznať zvýšenie výživného v sume 150 eur požadované na podklade zmeneného návrhu zo 16. decembra 2016 aj za obdobie pred podaním návrhu na zmenu návrhu. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu dovolateľ takto spôsobom dostatočne určitým nastolil právnu (procesnoprávnu) otázku, ktorá nebola vyslovene riešená dovolacím súdom. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom prípade prijal jednoznačný záver, a to, že "v konaní o určenie výživného na plnoletú osobu, môže súd zvýšiť výživné na základe zmeneného návrhu uskutočneného v priebehu súdneho konania aj spätne za obdobie pred podaním návrhu na zmenu, ak časové obdobie, ktorého sa zvýšenie výživného týkalo, spadalo do obdobia po podaní samotného návrhu na začatie konania" (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 23. 9. 2020, sp. zn. 8Cdo/72/2020). Vyslovila názor, že vyššie uvedené rozhodnutie je plne aplikovateľné aj na prejednávaný prípad, predstavuje ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 C.s.p. a preto jej mal súd prvej inštancie priznať výživné na podklade zmeneného návrhu uskutočneného v priebehu súdneho konania aj spätne za obdobie pred podaním návrhu na zmenu, a to z dôvodu, že časové obdobie, ktorého sa zvýšenie výživného týkalo (od 19.9.2013 do 06.06.2016), spadá do obdobia po podaní samotného návrhu na začatie konania. Napriek tomu, že jej právny zástupca na pojednávaní konanom dňa 27.01.2022 poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.09.2020, sp. zn. 8Cdo/72/2020, sa však súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ani okrajovo nezmiene o tomto rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako najvyššej súdnej autority, resp. v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami neodôvodnil, z akého dôvodu nebolo možné na prejednávaný prípad aplikovať právny názor v ňom vyjadrený. S poukazom na uvedené žiadala odvolaniu vyhovieť.

6. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť, keď sa plne stotožnil so závermi Krajského súdu Bratislava v rozsudku zo dňa 28.12.2017, č.k. 8Co/246/2016-187, ktorý rozsudok OS Bratislava I, zo dňa 15.12.2015 č.k. 20C/69/2013-162, v rámci odvolacieho konania vrátil späť na prvostupňové konanie, s tým, že vyjadril pokyn pre prvostupňový súd, aby sa riadil názorom odvolacieho súdu, predovšetkým ohľadne skutočností o ukončení štúdia ako aj viazanosťou návrhu do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Okresný súd svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil a v týchto intenciách aj rozhodol. Upriamuje pozornosť predovšetkým na bod 31. rozsudku (strana 9) kde súd v závere vysvetlil dôvod nemožnosti priznania výživného spätne, pričom s týmto názorom sa plne stotožňuje. Zároveň poukázal na nevhodné aplikovanie názorov z rozhodnutia NS SR, zo dňa 23.09.2020, 8Cdo 72/2020, oprávnenou, pretože

spomenutá možnosť zmeny návrhu aj počas odvolacieho konania sa konala len z dôvodu, že súd mohol konať aj bez návrhu (v prípade maloletého), čo je v tomto prípade neaplikovateľné.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné v tejto časti zmeniť.

8. V prvom rade sa žiada pre úplnosť poukázať na to, že súd prvej inštancie ustálil skutkový stav veci významný pre rozhodnutie v napadnutej časti v dostatočnom rozsahu a správne, keď v priebehu celého konania venoval náležitú pozornosť všetkým otázkam významným z hľadiska splnenia zákonom stanovených kritérií pre určenie výživného odporcu na navrhovateľku. V tomto smere vykonal všetko potrebné dokazovanie (§ 35 a nasl. C.m.p.) a po vyhodnotení vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 C.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom. Správne prvoinštančný súd vychádzajúc zo skutočností ustálených vykonaným dokazovaním ohľadne pomerov na strane navrhovateľky a odporcu v období, za ktoré navrhovateľka žiadala určiť výživné (od 19.9.2013 do 06.06.2016) poukázal na to, že v danom období, konkrétne od 1.9.2013 do 6.6.2016, bola oprávnená študentkou denného bakalárskeho štúdia X. R. V. X., pričom v štúdiu pokračovala až od 1.9.2017, navyše externou formou magisterského štúdia, ktoré ukončila dňa 5.6.2020 vykonaním štátnej skúšky. V danom čase jej matka, ktorej čistý mesačný príjem predstavoval cca. 600 eur, bývala s čiastočne invalidným manželom a ich trinásťročným synom L. vo vlastnom dvojizbovom byte v osobnom vlastníctve a nedisponovala iným majetkom značnej hodnoty, na výživu navrhovateľky prispievala sumou 150 eur mesačne a okrem toho jej finančne vypomáhala ako sa dá, kupovala jej topánky a oblečenie. Povinný v danom období dosahoval ako zamestnanec základnej školy zárobok vo výške cca. 700 - 800 eur mesačne, mal ďalšie vyživovacie povinnosti, žil v spoločnej domácnosti s partnerkou aj jej 17-ročným synom, okrem príjmu od zamestnávateľa vzhľadom na pracovnú dobu nemal možnosť si privyrábať a čistý mesačný príjem jeho partnerky predstavoval cca. 420 eur. Pokiaľ ide o ďalšie skutočnosti významné pre rozhodnutie o výživnom odporcu na navrhovateľku, treba poukázať na to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že odporca navrhovateľke prispieval sumou 130 eur na výživu aj v období, keď dočasne nenavštevovala školu, a to od marca do novembra 2016, čo predstavuje 9 platieb po 130 eur, teda odporca navrhovateľke uhradil celkovo sumu 1.170 eur, ktorú aj samotná navrhovateľka žiadala zohľadniť. Na základe uvedeného možno potom konštatovať, že navrhovateľkou požadované výživné za obdobie od 1.9.2013 do 6.6.2016 v sume 130 eur mesačne, spolu za celé požadované obdobie v sume 4.225 eur (32,5 mesiaca x 130 eur), zodpovedá všetkým zákonom stanoveným kritériám pre určenie výživného, nakoľko na jednej strane zohľadňuje oprávnené potreby navrhovateľky, vyživovaciu povinnosť jej matky (ktorá jej okrem inej pomoci dobrovoľne uhrádzala výživné vo výške do 150 eur mesačne), avšak na strane druhej aj pomery a zárobkové možnosti a schopnosti odporcu, no tiež jeho ďalšie vyživovacie povinnosti, vrátane maloletého dieťaťa.

9. Na takto správne ustálený skutkový stav veci súd prvej inštancie správne aplikoval zodpovedajúce ustanovenia Zákona o rodine (§ 62 ods. 1,2,3,4, § 63 ods. 1), ktoré však nesprávne interpretoval a v dôsledku toho vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že návrhu na určenie výživného za obdobie od 1.9.2013 do 6.6.2016, resp. návrhu na priznanie zameškaného výživného nie je možné vyhovieť, nakoľko navrhovateľka toto právo uplatnila síce v priebehu konania, avšak až po tom, ako odporcovi v dôsledku ukončenia jej denného štúdia zanikla vyživovacia povinnosť.

10. Ako na to správne poukázala aj navrhovateľka v odvolaní, v tomto prípade je na mieste vychádzať z právnych záverov vyslovených v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 23. 9. 2020, sp. zn. 8Cdo/72/2020, podľa ktorých, cit.: "V konaní o určenie výživného na plnoletú osobu, môže súd zvýšiť výživné na základe zmeneného návrhu uskutočneného v priebehu súdneho konania aj spätne za obdobie pred podaním návrhu na zmenu, ak časové obdobie, ktorého sa zvýšenie výživného týkalo, spadalo do obdobia po podaní samotného návrhu na začatie konania". Odvolací súd pritom nenašiel žiadny dôvod na odklon od citovaných záverov a vychádzal z nich v tomto odvolacom konaní. V nadväznosti na námietky odporcu v odvolaní v súvislosti s otázkou aplikovateľnosti citovaných záverov najvyššieho súdu v tomto konaní odvolací súd poukazuje na to, že nemá žiadnu pochybnosť o ich použiteľnosti v preskúmvanej veci, keď pokiaľ ide o skutkový základ rozhodnutia predstavuje v zásade jediný rozdiel skutočnosť, že vo veci posudzovanej najvyšším súdom išlo o zvýšenie výživného a v tomto konaní ide o určenie výživného. Podstata a obsah spornej právnej otázky, či v prípadoch určenia výživného na plnoletých možno zvýšiť

výživné na základe zmenového návrhu uskutočneného v priebehu súdneho konania aj spätne pred pripustením tejto zmeny, je však v oboch prípadoch totožná, pričom treba zdôrazniť, že Najvyšší súd SR na túto otázku odpovedal kladne. Navrhovateľka preto v odvolaní opodstatnene vytyka súdu prvej inštancie, že pochybil, keď nevychádzal z právnych záverov ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a navyiac sa v tomto smere ani nevysporiadal s jej argumentáciou prednesenou v priebehu konania po zrušení v poradí prvého rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie. Vyššie citované právne závery vyslovené v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 23. 9. 2020, sp. zn. 8Cdo/72/2020 majú totiž v prejednávanej veci ten dôsledok, že hoci navrhovateľka svoj návrh, ktorým sa pôvodne domáhala určenia výživného až od právoplatnosti rozsudku, zmenila až v priebehu konania, žiada výživné určiť, resp. priznať, iba za obdobie od podania návrhu, a preto táto skutočnosť nebráni určaniu výživného tak, ako navrhovateľka žiadala, teda za obdobie od podania návrhu 1.9.2013 do ukončenia denného štúdia dňa 6.6.2016. Vychádzajúc zo skutočností už uvedených výživné vo výške 130 eur mesačne za toto obdobie predstavuje 4.225 eur (32,5 mesiaca x 130 eur) a suma dlžného zameškaného výživného, po odpočítaní sumy 1.170 eur uhradenej odporcom navrhovateľke titulom výživného napriek tomu, že v danom čase školu nenavštevovala, potom predstavuje navrhovateľkou požadovanú sumu 3.055 eur.

11. Pokiaľ ide o skutkový základ pre rozhodnutie v danej veci, ako už bolo uvedené, súd prvej inštancie skutkový stav veci ustálil dostatočne a správne, pričom odvolací súd sa stotožnil s jeho závermi, podľa ktorých okolnostiam prejednávanej veci, významným z hľadiska kritérií pre určenie výživného vyplývajúcich zo Zákona o rodine, zodpovedá primerané výživné vo výške 130 eur mesačne. Správnosť uvedených záverov nenamietala navrhovateľka v odvolaní, avšak ani odporca vo vyjadrení k odvolaniu, ktorý navyiac aj na pojednávaní konanom dňa 27.1.2022 žiadal iba o povolenie splátok vo výške 50 eur mesačne.

12. Pre úplnosť sa žiada poukázať na to, že pokiaľ odporca v priebehu konania argumentoval tým, že priznanie výživného navrhovateľke by v danom prípade bolo v rozpore s dobrými mravmi, dospel odvolací súd k záveru, že táto námietka odporcu nie je opodstatnená, nakoľko vykonaným dokazovaním neboli zistené a ani inak nevyšli najavo také skutočnosti týkajúce sa správania navrhovateľky voči odporcovi, ktoré by so zreteľom na korektív dobrých mravov (§ 75 ods. 2 Zákona o rodine), priznanie výživného vylučovali.

13. S poukazom na uvedené odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, dospel k záveru, že sú splnené všetky predpoklady pre priznanie dlžného zročného výživného navrhovateľke. Po dôkladnom uvážení však zároveň dospel k záveru, že je na mieste umožniť odporcovi splatiť dlžnú sumu v pravidelných splátkach vo výške 120 eur. V tejto súvislosti prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľka už nie je výživou odkázaná na odporcu, je zamestnaná a takto získava prostriedky na živobytie, odporca má aj iné vyživovacie povinnosti, pričom ani jeho zárobkové pomery nemožno považovať za nadštandardné, navyiac objektívne limitované tým, že je zamestnaný v školstve a výška jeho mzdy tak závisí najmä od vôle zákonodarcu, a preto sa vytvorenie priestoru na uhradenie dlžnej sumy v splátkach vo výške 1200 eur mesačne bez ohrozenia plnenia vyživovacej povinnosti odporcu a úhrad základných životných potrieb oboch strán javí v tomto prípade ako vhodné a účelné riešenie.

14. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, v ktorej bol návrh zamietnutý, podľa § 388 C.s.p., zmenil a návrhu vyhovel tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v

plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).